

1	ÕPPEAINE NIMETUS	AKORDION
2	STRUKTUURIÜKSUS	PÕHIÕPE SÜVAÕPE LISAÕPE
3	ASTE JA KESTUS ÕPPEAASTATES	NOOREM ASTE 4 AASTAT VANEM ASTE 3 AASTAT LISAÕPE KUNI GÜMNAASIUMI LÕPUNI
4	ÕPPEAINE ÜLDEESMÄRGID	Õppe-eesmärgid Õpilaste loomevõimete ja pillivaldamise oskuste sihipärane arendamine. Muusikaalaseks kutseõppeks tarviliku eelhariduse andmine. Iseseisva, isikupärase väljendusstiiliga interpreedi kujundamine. Ansambliiseks tegevuseks vajalike teadmiste ja kogemuste andmine. Kultuuriliselt haritud kontserdipubliku kasvatamine.
5	ÕPPEAINE ÕPIVÄLJUNDID	• omab teadmisi akordioni kujunemisloost, instrumendi ehitusest, igapäevasest hooldusest ning suudab teostada pisiremonti; • orienteerub rütmisüsteemis kõigis taktimõõtudes; • tunneb kõiki üldkasutatavaid noodikirjamärke; • oskab analüüsida teose ülesehitust vormilises, harmoonilises ja dünaamilises plaanis; • esitab muusikapalu loogiliselt, pöörates tähelepanu muusikalistele fraasidele, tempodele ja dünaamilistele nüanssidele, arvestades eri meeleolusid; • suudab tehniliselt laitmatult esitada kõiki õpitud štrihhe ja mänguvõtteid; • orienteerub 120-bassilise akordioni kogu bassisüsteemis, parema käe klaviatuuris ja 4-koorilise instrumendi registrites; • oskab iseseisvalt planeerida tulemuslikku harjutamist; • teab kõigi helistike võtmemärke; • teab heliredelite, arpedžode ja akordide õiget sõrmestust ning oskab vastavaid teadmisi rakendada palade mängimisel; • oskab põhiliste bassivõtete abil kujundada meloodiale saatepartii; • orienteerub erinevate ajastute ja stiilide esitustraditsioonides; • omab ansambli- ja orkestrimängu kogemust ning suudab mängida nii soolo- kui saatepartiisid dirigendi juhendamisel.
6	SISU	I - II klass • Akordion kui instrument. Pilli ja keha asend mängimisel. Metoodilised nõuanded pilliõppeks. • Noodivältused. Tervenoot. Poolnoot ½. Veerandnoot ¼. Kaheksandiknoot 1/8. Kuueteistkümnendiknoot 1/16. Punktiga poolnoot. Punktiga veerandnoot.

		Punktiga 1/8-ndiknoot. Tervepaus. Poolpaus ½. Veerandpaus ¼. Kaheksandikpaus 1/8. Rütmid TI-TI, TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, TAI-RI Taktimõõdud 4/4, 2/4, 3/4. Noodikirjamärgid. Noot, noodijoonestik. Takt, taktijoon, lõpujoon. Viulivõti, G-võti. Bassivõti, F-võti. Tähtnimetused. C, D, E, F, G, A, H, B. Alumised abijooned (c, h, a.). II oktaavi noodid c2, d2, e2, f2, g2. Kordamismärgid 1. ja 2. lõpp (volt). Da capo al “Fine”. Eeltakt. Diees. Bemoll. Bekaar. Laad, tonaalsus. Võtmemärgid C, G, D, F, a, e, d. Helistike paralleelsus. Fermaat. Rõhk (aktsent). Pidekaar. • Vormiõpetus. Motiiv. Fraas. Lause. Takti rõhulised ja rõhuta osad. Fraasisisene ja lause kulminatsioon. Sekvents. • Setsiifilised noodimärgid. Lõõtsavahetuse märgid. Sõrmestus 1, 2, 3, 4, 5, sõrmeharjutused. Akordimärgid D (M), m, 7 • Srihhid, mänguvõtted. Sõrmelöök. Non legato. Legato. Legato korduval noodil Sõrmevahetus ühel noodil (aeglane repititsioon). Staccato (sõrmestaccato). Positsioonivahetus. Pöidla allapanek, sõrme ülepanek pöidlalt. Topeltnoodid paremas käes. Terts. Vahelduvate kätega mäng. Käte koosmäng. Erinevate rütmide kokkumäng. Legato ja staccato kokkumäng. Punkteeritud rütmi kokkumäng (TA-I-TI + TA-TA; TAI-RI + I-TI). Tempomuutus, ritenuto pala lõpus. Mäng õhunupuga (lõõtsastrihhid). Kantilleen. Lõõtsavahetus eeltaktist. • Bassisüsteem. Bassinoodid põhireast: c, g, f, d, a, e, b (h, es). Abirea bassid a, e, h, fis, (cis). Mollakord. Septakord. Tertsbass (abibass) + duurakord. Tertsbass (abibass) + septakord. Dominantbass+ duurakord. Dominantbass+ mollakord. Dominantbass+ septakord. • Muusikaterminid Legato, non legato, staccato, forte, piano, mezzo, duur, moll, crescendo, diminuendo, Da capo al “Fine”, ritenuto, andante, allegro. • Intervallid p.1, p.8, p.5, p.4, s.2, v.2, s.3, v.3 • Heliredelid C, D, E, F, G, A, H – tutvuda parema käega duuri heliredelitega. Duuri heliredel vasaku käega. Duuri pikk arpedžo parema käega. Duuri pikk arpedžo vasaku käega. Duurid C, G, (D, F) koos kätega. 3-häälsed murdakordid parema käega. 3-häälsed akordid pööretega parema käega. Mollid a, e, (d). Molli heliredel parema käega. Molli 3 liiki: loomulik, harmooniline, meloodiline. Molli loomulik heliredel vasaku käega. Molli harmooniline heliredel vasaku käega. Molli meloodiline heliredel vasaku käega. Molli pikk arpedžo parema käega. Molli pikk arpedžo vasaku
--	--	--

		käega. Põhiastmete (I, IV, V) akordid põhikujus. • Tantsud. Polka. Valss. Marss. Tutvuda menuett, mazurka, ländler. • Improvisatsioon. Vasaku käega saate kujundamine meloodiale (funktsionaalsustunnetuse arendamine; toonika, subdominant, dominant) duuris. Kuulmise järgi mängimine parema käega. Improvisatsioon C-duuris kõigil valgetel klahvidel; pentatoonikanootidel (mustad klahvid). • Noodilugemine. Helistiku ja taktimõõdu määramine. Tempo valik lähtuvalt pealkirjast. Sõrmestus, lõõtsavahetused noodis. Strihsid, dünaamikamärgid noodis. • Ansamblimäng. • Palad: Lastelaulud Koduke, Kevadel, Rongisõit R.Piirikivi Taignarull C.G. Neefe Allegretto Jõululaulud Aisakell, Jõulud tulnud ju H.Rebane Vana loss H.Rebane Heas tujus R.Piirikivi Karupoja unelaul III-IV klass Akordion kui instrument. Akordioni kujunemislugu. Akordioni ehitus. Metoodilised nõuanded pilliõppeks. Noodivältused. Kolmekümnekahendiknoot 1/32. Kuueteistkümnendikpaus 1/16. Rütmid. Triool. Süntkoop. Pidedega rütmid. Taktimõõdud. Alla breve C. 3/8, 6/8. Noodikirjamärgid. Oktaavikõrgendus 8 - - - - . Segno ja "latern". II-III oktaavi noodid a2, h2, c3, d3, e3. Alumised abijooned g, f. Melismid. Mordent. Glissando. Eelnoot. Triller. Vormianalüüs. Funktsionaalsuse mõiste (toonika, subdominant, dominant). Polüfoonia (faktuuri iseärasused). Homofoonia (faktuuri iseärasused). Periood. a-b-a vorm. Refraaniga salmilaul. Rondo. Coda. Variatsioonivorm. Spetsiifilised noodimärgid. Harmonia märkimine tähtnimetustega (sümbolite süsteem). Registrite tähendus. Strihsid, mänguvõtted. Tenuto. Repititsioon. Glissando. Topeltnoodid paremas käes. Sekund, kvart, kvint, sekst, septim, oktaav. Randmestaccato (akordid, intervallid). Aktsenteeritud staccato (lõõtsastaccato). Sforzando. Bassisüsteem. Bassinoodid põhireast: h, fis, cis, b, es, as. Abirea bassid cis, gis, d, g, c. Tertsbass + mollakord (5 2). Bassikäigud palades (vahekäigud, soolokäigud). Muusikaterminid. Accelerando, allegretto, andantino, a tempo, claster, fortissimo, glissando, largo, moderato,
--	--	--

		pianissimo, piu, poco a poco, presto, rallentando, segno, sforzando, stringendo, tempo I, tenuto, tranquillo, vivace. Heliredelid. Heliredeli tooniline ülesehitus. Duurid C, G, D, A, F, B, Es. Mollid a, e, h, d, g. Duuri ja molli lühike arpedžo eraldi kätega. Plagaalsed kadentsid I IV I ja I V I kolmes meloodilises seisus. Kromaatileine heliredel parema käega. Intervallid. s.6, v.6, s.7, v.7. Tantsud. Valss, polka, menuett, mazurka, ländler, marss, polonees, galopp, tango. Improvisatsioon. Vasaku käega saate kujundamine meloodiale (funktsionaalsustunnetuse arendamine; toonika, subdominant, dominant). Kuulmise järgi mängimine, imitatsioon. Improvisatsioon õpitud helistikes. Varieerimine, teema variatsioonid. Järgnevus I VI II V bassis. Noodilugemine. Helistiku ja taktimõõdu määramine. Tempo valik lähtuvalt terminitest. Sõrmestuse ja lõõtsavahetuse valimine. Artikulatsioon, strihhid. Dünaamika kujundamine, pala ja fraasisisese kulminatsiooni leidmine. Veel teemasid. Sekventsiharjutused (Hanon). Kontsertide ja helisalvestiste analüüs. Ansambli mäng. Kvindiring. Palad: A. Gretšaninov Naljatilik H. Rebane Naljakas lugu H. Rebane Lootuses H. Rebane Vihmasadu W.A. Mozart Humoresk Mängutoos O. Kalluste Tõllasõit C.G. Neefe Skertso J.F. Dandrieu Vilepuhujad Eesti rahvaviisid Labajalg, Tiideratas-taaderatas V-VII klass • Akordion kui instrument. Akordioni kujunemislugu. Akordioni ehitus. Pilli ja keha asend seistes mängimisel. Metoodilised nõuanded pilliõppeks. Tänapäevaste instrumentide iseärasusi. Tutvumine meloodia- (valik)bassidega. Pilli hooldus ja pisiremont. • Rütmid. Keerukamad süngoovid ja pided. Kvintool, sekstool, septool. • Taktimõõdud. Liittaktimõõdud 5/4, 5/8, 9/8, 12/8. Vahelduvtaktimõõdud. Taktimõõdud 2/2, 3/2, 4/2, 6/2 varajases muusikas. • Noodikirjamärgid. Dubldiees. Dublbemoll. III oktaavi noodid f3, g3, a3. • Melismid. Mordent. Gruppetto. Glissando. Eelnoot. Triller. Barokkmuusika interpreteerimine (erinevate heliloojate melismaatika). • Vormianalüüs. Kaldumine. Modulatsioon. Palade analüüsimine, lahtimõtestamine. Takti rõhulised,
--	--	---

		osarõhulised ja rõhuta osad barokis. • Spetsiifilised noodimärgid. Erinevate noodiväljaannete sümboolika; silpnimetused (do-re-mi). Harmoonia märkimine tähtnimetustega (sümbolite süsteem). Modernne noodikiri. Registrite kasutamine. • Striigid, mänguvõtted. Sõrme ja klahvi kontaktpuudutus. Klasterakord, klasterglissando. Lõõtsatremolo. Oktaavide mängutehnika. Tremolo (oktaav, intervallid). Vibrato. Triooli ja duooli kokkumäng. Mitmehäälsus paremas käes (erineva rütmiga hääled). Registrite vahetamine pala keskel. • Bassisüsteem. Vähendatud juhtseptakord. Orienteerumine kogu bassisüsteemis; kvindiring. • Heliredelid. Kõik duudid ja mollid. 4-häälsed akordid paremas käes. Dominantseptakordi pikk arpedzo paremas ja vasakus käes. Duuri heliredel unisoonis, vastassuunas, tertsis, sekstis. Kadents I IV K64 V I kolmes meloodilises seisus parema käega. • Tutvuda lihtsamates helistikes. Dominantseptakordi lühike arpedzo (4- või 5-häälnel). Dominantseptakordi 4-häälsed akordid pööretega. Vähendatud juhtseptakordi pikk arpedzo. Vähendatud juhtseptakordi lühike arpedzo (4- või 5-häälnel). Vähendatud juhtseptakordi 4-häälsed akordid. Kromaatileine heliredel vasaku käega. Duuri heliredel topelttertsis. • Tantsud. Foxtrot, rumba, samba, tango, viini valss, aeglane valss, boogie-woogie, passo-doble, tarantella, bossa-nova jt. • Improvisatsioon. Vasaku käega saate kujundamine meloodiale. Kõikide traditsiooniliste bassivõtete kasutamine meloodia saatmisel. Kuulmise järgi mängimine. Meloodia mitmehäälseks muutmine. Improviseerimine ja transponeerimine kõigis helistikes. Noodilugemine. Kõigi noodikirjamärkide tundmine. Stiililised esitustraditsioonid, ajastud. Veel teemasid. Saatepartii kujundamine (mõlema käega) solisti saatmisel. Saatepraktika. Harmooniamärkide järgi mängimine. Teiste instrumentide repertuaarist seadete tegemine. Helivõimendusaparatuuri käsitlemine. Muusika salvestamine. Kontsertide ja helisalvestiste analüüs. Noodigraafika arvutil. Esinemiskultuur. Kontserdikava koostamine. Palad: H.Rebane Kauge mõte H.Rebane Juudi tango A.Gribojedov Valss H.Rebane Siin aias H.Rebane Pastoraalne tants C.Monti Tšardaš Waldteufel Uisutajad J.S.Bach Kaja
--	--	--

		A.Corelli Adagio W.F.Bach Allegro J.S.Bach Polonees P.Frosini Heas tujusG.F.Händel Saraband P.Tšaikovski Neapoli tants
7	ÕPPEAINE OSADE HINDAMISED JA LÕPPHINDAMINE	Esinemispraktika <u>I klass:</u> hindeline esinemine õppeaasta lõpus toimuval akadeemilisel kontserdil. Esitada 2 erineva taktimõõduga pala (käte koosmäng). <u>II, III, V, VI klass:</u> hindeline esinemine õppeaasta lõpus toimuval akadeemilisel kontserdil. Esitada 2-3 erineva karakteriga pala. <u>II - VII klass:</u> lisaks kevadisele hindelisele esinemisele esinevad õpilased 1. poolaasta lõpus korraldataval akadeemilisel kontserdil. Õpetajal on õigus vabastada akadeemilisel kontserdil esinemisest õpilane, kes on aktiivselt osalenud avalikel kontsertidel. <u>I - VII klassis</u> hindab esinemisi oma õpetaja. Klassitunnistusele 1. ja 2. poolaasta lõpus kantav esinemispraktika hinne kujuneb poolaasta vältel toimunud esinemiste kokkuvõtva hindena. Eksamid <u>IV klass:</u> hindeline eksam õppeaasta lõpus. Esitada 3 pala: lüüriline, tehniline ja polüfooniline pala (polüfoonia võib asendada ansamblipalaga). Eksamikava koostamisel võib kasutada ka varem esitatud palu. <u>VII klass:</u> hindeline eksam õppeaasta lõpus. Esitada 4 pala: lüüriline, tehniline, polüfooniline, kaasaegne karakterpala või suurvorm. Eksamikava koostamisel võib kasutada ka varem esitatud palu ning kahes palas ansamblikoosseisu.
8	KASUTATAVAD MEETODID	Iga pala puhul alustame teoreetilisest analüüsist – taktimõõd, helistik, ülesehitus jne. Teeme selgeks, mis on palas uut – tehniline võte, bassikäigud, akorditehnika, lõõtsastrihhid ja muu. Eelnev teoreetiline teadmine aitab pala paremini mõista ja tehniliselt omandada. Kui on olemas plaadimaterjal ja esitus You tube-s, siis kuulame ja analüüsime, jättes õpilasele ikkagi võimaluse ise oma esitust muusikaliselt kujundada.
9	ÕPPETÖÖ VORMID (individuaaltund; rühmatund, iseseisev töö (sh e-õpe)	Indivuaaltunnid, ansamblitunnid, iseseisev töö.
10	SOOVITUSLIKUD ÕPPEMATERJALID	Karu, V. Akordioniõpik. Tallinn 1986 Vigla, L. Akordioniõpik. Tallinn 1960 Noodimaterjalid kooli noodikogust EAL akordioniõpetajate täienduskoolituste kirjalikud materjalid (Tarum, I. 2002; Välja, T. 2007 jt.) Rebane, H. Minu akordion Tallinn 1995 Koostaja Rebane, H. Polüfoonia album akordionistile.

		Tallinn 1997 Rebane, H. Akordionalbum. Tallinn 2004 Rebane, H. Lastalbum akordionile. Tallinn 2005
11	ISESEISEV TÖÖ (iseseisvate tööde loetelu ja juhised nende tegemiseks)	Harjutamine – individuaaltunnis omandatud oskuste järjekindel kinnistamine vastavalt õpetaja juhistele.

ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMINE

12	HINDAMISMEETODID (esinemine, ettemäng, tasemetest, kontrolltöö, essee, uurimistöö, kirjalik eksam, suuline eksam, kirjalik arvestus, suuline arvestus, kodutöö esitus, ettekanne, esitus, etendus, referaat, kollokvium, jm). Kirjeldatakse iga hindamise kohta.	HINDAMISKRITEERIUMID Õpilase soorituse aspektid, mida hinnatakse. Positiivse soorituse tase („arvestatud“ või hinne “5”). Eristava hindamise puhul iga järgneva hinde saamiseks vajalik kriteeriumite täitmise määr.
----	---	---